

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בלשון ב מותאם

סמל שאלון 011108 (מותאם)

מועד קיץ תשע"ה 2015

הפתרון נכתב על ידי מיה צאלח-גפני

מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

המורים שפתרו את הבחינה מחכים לכם פה

www.ankori.co.il/ask

חלק I - פרק א - הבנה והבעה

1. א. בעיות ממאמרו של וימן הקשורות להתנהגות של ציבור הנסקרים :

(יש לציין בעיה אחת בלבד)

- רבים מהנסקרים מסרבים לענות, מגמגמים ומתחמקים מתשובה ישירה.
- רבים מבין הנסקרים המוכנים להשיב על השאלות, לא החליטו, לא יודעים למי להצביע ועדיין מתחבטים ומתלבטים.

בעיות ממאמרו של דגני הקשורות להתנהגות של ציבור הנסקרים :

(יש לציין בעיה אחת בלבד)

- חלקם אינם אומרים את האמת.
- חלקם משנים את החלטתם בזמן אמת, ולכן יש פער בין התשובות שענו בסקר לבין הבחירה בפועל.

2. ב. בעיות ממאמרו של וימן הקשורות לעבודת הסוקרים :

(יש לציין בעיה אחת בלבד)

- אחוז המסרבים לענות להם ולשתף פעולה הינו גבוה.
- עליהם להתבסס על אלה שכבר החליטו, ולכן הם מציגים את התפלגות המנדטים בהנחה שה"לא מחליטים" יתפלגו בבוא העת כמו ה"מחליטים".

2. א. ההשפעה לפי וימן (מאמר 1) היא שהם טועים ומטעים.

ההשפעה לפי דגני (מאמר 3) היא שהם אינם אמינים כי הם מציגים תוצאות לא זהות ביניהם.

3. ב. פרטי מידע שסביר שהחוק מחייב לציין : (יש לציין שלושה פרטי מידע בלבד)

- אחוז האנשים שסירבו לענות לסוקרים.
- אחוז האנשים שדיווחו שטרם החליטו.
- ייצוג האוכלוסיות השונות בחברה הישראלית.
- סוג השאלות שנשאלו בסקר ("סגורות" או "פתוחות")
- מזמין הסקר

3. א. עמדתו של דגני (מאמר 2) ביחס לטענה כי הנזק של סקרי בחירות רב מן התועלת שלהם היא התנגדות. לטענתו, לסקרים יש חשיבות רבה לעולם המדע, והם משמשים בסיס למחקר בתחומים רבים, לכן חברה דמוקרטית לא יכולה להתקיים בלעדיהם. הוא מדגיש שגם אם המידע שבסקרים אינו משפיע, אין פירוש הדבר שהוא מזיק, אלא ההפך: הוא מהווה בסיס לקבלת החלטות נבונה.

ב. תשובתו של דגני (מאמר 2) ביחס לתהייה שמעלה וימן (מאמר 1) היא שרמת המיומנות של הסוקרים יוצרת הבדל ביניהם.

4. א. דוגמות לאמצעים רטוריים במשפט: "שוב מכים בנו נביאי הסקר, מציפים אותנו בתחזיות, בונים וממוטטים קואליציות אפשריות, מרוממים מנצחים ומשפילים מפסידים." (יש לציין דוגמה אחת בלבד)

- שימוש בחלקים כוללים/ חזרות: מכים, מציפים, בונים וממוטטים, מרוממים ומשפילים – אמצעי זה תורם להעצמת המסר השלילי ביחס לפעילות הניבוי של הסקרים ולחיזוק העמדה הביקורתית של הכותב.

- שבירת צירוף כבול – הצירוף "נביאי הסקר" יוצר שבירה לצירוף המוכר "נביאי שקר". אמצעי זה תורם ליצירת קונוטציה שלילית המחזקת את העמדה הביקורתית של הכותב.

- שימוש במילים בעלות קונוטציה שלילית: מכים, ממוטטים, משפילים. אמצעי זה תורם להעצמת המסר השלילי.

- שימוש בניגודיות: "מרוממים מנצחים" לעומת "משפילים מפסידים" – אמצעי זה תורם להדגשת העוול שנעשה על ידי הסקרים ומזמיניהם.

ב. (1) דגני עורך הקבלה בין סקרים ובין בדיקות דם.

(2) הטענה המומחשת באמצעות ההקבלה: אי אפשר לקבוע על פי סקרים

מה יקרה ביום שאחרי.

חלק II - תחביר

7. א. (1) משפט מורכב: עיקרי – משפט פשוט; שתי פסוקיות לוואי פשוטות.

ב. **אמורים לייצג** = (1) נשוא מורחב

הבוחרים = (3) לוואי

ג. (1) התקשורת מדווחת על סקרים רבים.

(2) הסקרים מבוססים על חמש מאות נדגמים.

(3) הנדגמים אמורים לייצג את כל אוכלוסיית הבוחרים בישראל.

8. א. (4) משפט מורכב: עיקרי – משפט פשוט בעל חלקים כוללים;

פסוקית תיאור פשוטה בעלת חלקים כוללים.

ב. חלק כולל I: על עקרונות, על אידיאולוגיות ועל ערכים

תפקידו התחבירי: לוואי

חלק כולל II: הזילות והרידוד

תפקידו התחבירי: נושא

ג. מאבק בין מפלגות על עקרונות, אידיאולוגיות וערכים נהפך לתחרות

ספורט, לכן/כתוצאה מכך/לפיכך הזילות ורידוד של השיח הפוליטי הם בלתי

נמנעים. (משפט איחוי)

או:

בשל/בגלל/עקב הפיכת מאבק בין מפלגות על עקרונות, אידיאולוגיות וערכים

לתחרות ספורט, הזילות ורידוד של השיח הפוליטי הם בלתי נמנעים. (משפט

פשוט)

9. א. (1) נושא

(2) לוואי

(3) תיאור

(4) מושא

(5) נושא

(6) תמורה

(7) לוואי

ב. הקשר הלוגי : עימות/ניגוד/השוואה

מילת קישור מתאימה : ואילו / לעומת זאת

10. א. I. בניתוח של כישלונות הסקרים בעבר מצאו החוקרים

פסוקית מושא

[כי כשליש מציבור הבוחרים אינם מיוצגים כראוי בסקרי הבחירות].

II. פסוקית נושא

ידוע [כי 10%-15% מן המצביעים מחליטים סופית רק מאחורי הפרגוד].

III. פסוקית נושא

[מי שרותם את הסקרים לשם שעשועי תחזיות, ניחושי צירופים

שונים של מפלגות ופרשנויות מופרכות], מגביר את העיסוק

בפוליטיקה חולת סקרת.

ב. * משפט I

* פסוקית מושא

* פסוקית נושא

ג. בניתוח של כישלונות הסקרים בעבר נמצא כי כשליש מציבור הבוחרים אינם

מיוצגים כראוי בסקרי הבחירות.

ד. תיאור (אופן).

11. רבים מגנים על טכניקת הסקרים מפני שהם יכולים לתת לאזרחים ולפוליטיקאים מידע המאפשר להם להגיע להחלטות נכונות, לעומת זאת רבים מטילים ספק במהימנות של סקרים בגלל ליקויים בעבודת הסוקרים: בעיות אמינות הקשורות בהכנת המדגם, בדיקה לא מקצועית של תוצאות, שאלות שגויות וחוסר הבנה של התשובות. למרות זאת הסקרים הם הכלי הטוב ביותר הידוע לנו להערכת עמדות הציבור בעניינים רבים, ולכן השימוש בסקרי דעת קהל כנראה יימשך.

חלק III - מערכת הצורות

הפועל

12.

הפועל	השורש	הבניין	הגוף
משיבים	ש-י-ב	הפעיל	
לצפות	צ-פ-י/ה	קל	
גמגמו		פיעל	נסתרים
מסתבר	ס-ב-ר	התפעל	
ראוי	ר-א-י/ה	קל	
הוצאו	י-צ-א	הופעל	

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי
מנהיג	משפטן
חייל	פוליטיקאי
סוקר	מדען
רופא	
פרשן	

הפועל

.14 תמיכת הציבור במפלגות השונות בתקופה של מערכת בחירות נמדדת באמצעות סקרי דעת קהל. בתקופה זו הקצב של עריכת הסקרים מואץ וכלי התקשורת השונים מרבים לפרסם את תוצאותיהם. כך כל אחד מאתנו נחשף למבול של סקרים. אף שחלק מן הסוקרים מקפיד על איסוף תקין של נתונים ועל ניתוחם, יש סוקרים העורכים סקרי דעת חובבניים ומפרסמים את תוצאותיהם. סקרים אלה מכונים "סקרי קש". כדי שהכלי הזה ישמש אותנו ביעילות עלינו להבין את מגבלותיו ולדעת לצרוך אותו נכון.

.15 א. ט-ע-י/ה

ב. טועים – בניין קל

מטעים – בניין הפעיל

מוטעה – בניין הופעל

ג. (1) לטעות

(2) להטעות

ד. לפועל מטעים יש משמעות של גרימה.

ה. הפנית (גזרת נל"י/ה)

השם

16. סקר שנערך בשנת 2009 בדק את הרגלי הקנייה של מוצרים במרשתת בקרב בני הנוער. הממצא הבולט בסקר הוא שאף שאין בידי חלק מבני הנוער כרטיסי אשראי, שיעור הרכישות שלהם במרשתת אינו נופל מזה של המבוגרים. השוואה בין סוג המוצרים שבני קונים ובין סוג המוצרים שמבוגרים קונים מלמדת כי מוצרים לשעות הפנאי ולבילוי מחוץ לבית נקנים במידה שווה בידי שתי קבוצות הגיל. לעומת זאת מוצרים, כמו ריהוט וציוד חשמלי לבית, הם בדרך כלל מוצרים שמבוגרים קונים. נראה כי השינוי נובע מן הצרכים השונים. עוד עולה מן הסקר כי הסיבה העיקרית, שציינו הן מבוגרים והן בני נוער לבחירה שלהם לרכוש מוצרים באתר מסוים, היא תחושת הביטחון שלהם למסור פרטים לאותו האתר ולא לאתר אחר.

17. א. (1) מכון

(2) משמעות

(3) שחייה

ב. מבוך

ג. חללית